

Statenkandidaten willen rek in provinciale regels

WILLEM BOSMA

WIJNJEWOUDE Friese dorpen die 'energieneutraal' willen worden, wacht een bergachtig parcours. Daar zouden de nieuwe provinciale staten wat aan moeten doen.

De enthousiaste coöperatie Wijnjewoude Energie Neutraal (WEN) had gisteren tien kopstukken van de statenlijsten uitgenodigd om in de keet van de voormalige rioolwaterzuivering aan de Tolleane hun eerste verkiezingsdebat te houden.

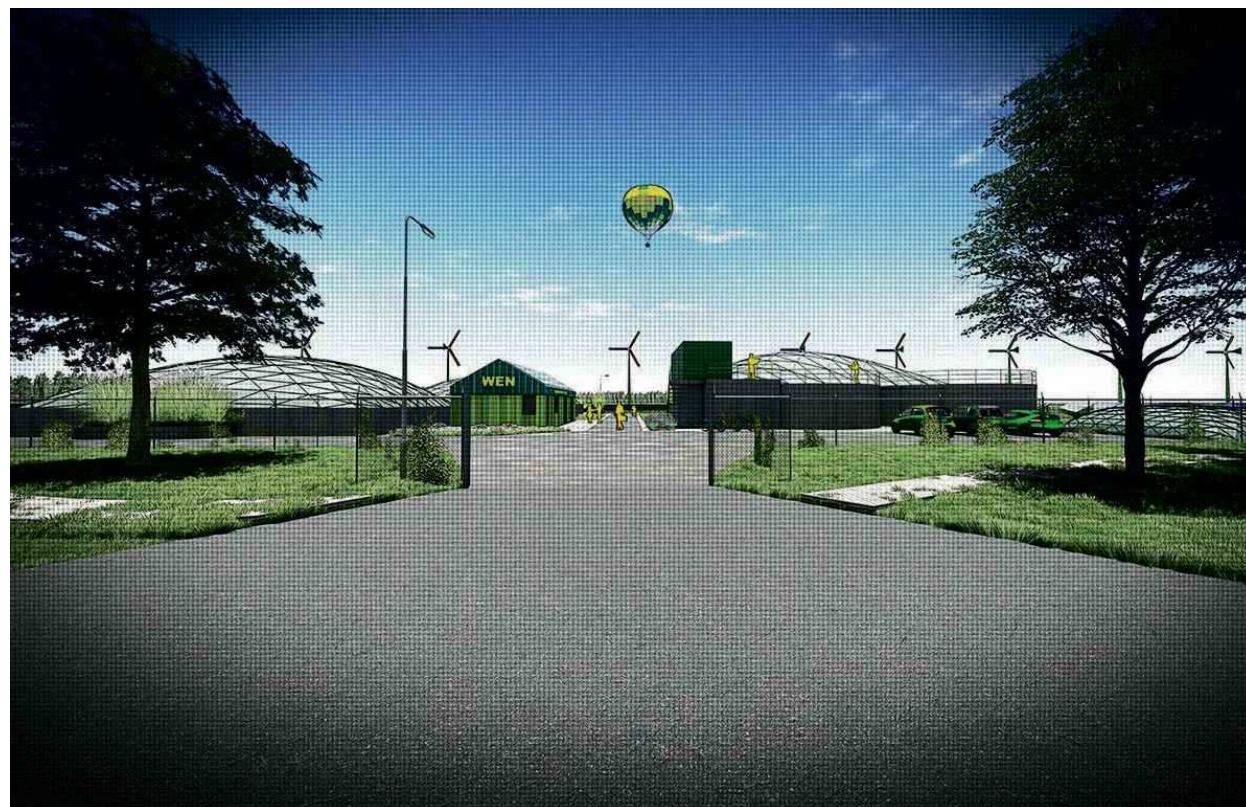
Nou ja, een verkiezingsdebat wilde het niet echt worden. Partijen konden volstaan met het tonen van welwillendheid, waarvan het rendement voor de voorhoededorpen nog maar moet blijken.

WEN-voorzitter Pieter de Kroon zette de problemen wel op scherp. Het Wijnjewoudster initiatief ontstond in de herfst van 2015. In tien jaar zou het dorp van 2000 inwoners met bedrijven en al zelfvoorzienend moeten worden voor de stroom- en warmtevoorziening.

Op de helft van de rit ligt er een praktisch plan, geschraagd door de aankoop van de afgedankte rioolwaterzuivering van Wetterskip Fryslân. Hier kunnen zonnepanelen op daken, kleine windmolens, een zonnepark van 1,5 hectare en een mestvergister volstaan om het dorp eigen baas te maken. Maar dan...

Probleem 1: het zonnepark komt volgens provinciale regels te ver van het dorp. De provincie adviseert een groter park (6,4 hectare). „Kin dat net oars?“, vraagt De Kroon. Dat willen PvdA, GriensLinks, Natuurlijk Fryslân, D66 en de Partij voor de Dieren allemaal wel.

Ook de coalitiepartijen (CDA,

De droom van de Wijnjewoudsters: eigen molens, mestvergisting en zonnepanelen bijeen. ILLUSTRATIE WEN

VVD, SP en FNP) en de ChristenUnie zijn vóór rekkelijkheid met de regels, zij het wat behoedzamer. Landschapsbescherming is er niet voor niks, maar je moet het enthousiasme van dorpscoöperaties niet frustreeren, is de teneur.

Probleem 2 is het Friese windmolenmoratorium op land. Dat heeft voor de kleine boerenmolens (voor twaalf gezinnen stroom per stuk) zijn langste tijd gehad. Alleen FNP'er Sybren Posthumus vreest wildgroei, terwijl Menno Brouwer (PvdD) verwacht dat de kleine molens meer vogels uit de lucht zullen maaien dan

Dorpsenergie ligt goed in de markt, maar Wijnjewoude wil resultaat zien

grote. Ook een flinke dorpsmolen maakt in de nieuwe staten meer kans dan vier jaar geleden.

Probleem 3 is de macht van vermogende beleggers in schone energie, die meer gedaan krijgen dan ac-

tieve dorpen. De Kroon: „Dy't it sels bewrotten hawwe, moatte stipe krije”.

Marijke Roskam (PvdA) klinkt het royaalst voor projecten van onderop, maar volgens PvdD, ChristenUnie en VVD kan zij het faciliteren van burgerinitiatieven niet zo vlot waarmaken. Volgens Jacob van der Hoek (SP) is een Provinciale Energie-maatschappij de remedie.

Voor probleem 4 – de vergaderkramp van de politiek – kwam er geen oplossing. Voor opstelling van de Regionale Energie Strategie is meer dan een jaar uitgetrokken.